

космічних проектах може перевершити провідні космічні держави. Як перспектива планується участь України в програмі місячних досліджень. Перспективних проектів дуже багато, але Україна зможе їх реалізувати в кооперації з іншими країнами. Це необхідно для України, бо самотужки наша держава не зможе втілити своїх проектів. Але я вірю, що Україна «ставши на ноги» економічно зможе і сама розробляти та втілювати в життя нові аерокосмічні проекти і їх фінансово забезпечувати.

Література

1. Савин В. С. Авиация в Украине. Очерки истории / В. С. Савин. – Х.: Основа, 1995. – 69 с.

2. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2014 р. № 442 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show>

УДК 347.85(043.2)

Пустовойт Д. М., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Пильгун Н. В., к.ю.н., доцент

ОСНОВНІ АСПЕКТИ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ КОСМІЧНОГО ПРАВА УКРАЇНИ

Дослідження та освоєння космічного простору займає одне з провідних місць серед найважливіших завоювань людства. Дана тема є досить актуальною у наш час і в нашій країні. Космічна діяльність є важливим фактором сталого розвитку суспільства, показником рівня науково-технічного потенціалу держави, ефективним інструментом забезпечення її інтересів у галузі науки, оборони, природокористування, телекомунікацій тощо [1, с. 3].

Перші правові механізми врегулювання космічних відносин були запроваджені національними правовими інституціями однієї країни – Сполученими Штатами Америки, де вже наприкінці 50-х рр. минулого століття було розпочато активне формування космічної політики держави при нагально існуючій необхідності законодавчого врегулювання цієї сфери діяльності і відсутності на той момент міжнародно-правових важелів регулювання [2, с. 9].

З 1960-70 рр. у світі було лише дві держави, спроможні надавати космічні послуги іншим державам – США та СРСР, до складу якого, на той час, входила і Українська РСР.

Після розпаду СРСР розпочався період становлення космічного права України, яке у своєму розвитку пройшло неординарний шлях, що

зумовлюється його особливостями порівняно з іншими галузями національного права, у тому числі з повітряним як із найбільш спорідненим. Зважаючи на те, що космічна діяльність не могла провадитись лише в межах окремої держави, а носила міжнародний характер, розвиток національного космічного права бере свій початок не з прийняття національних актів, а з розробки і прийняття міжнародних договорів. Як член ООН Українська РСР свого часу приєдналась до чотирьох з п'яти договорів з космосу, прийнятих під егідою ООН: Договір про космос 1967 року Україна ратифікувала 31 жовтня 1967 року; Угоду про рятування – 16 січня 1969 року; Конвенцію про відповідальність – 16 жовтня 1973 року; Конвенцію про реєстрацію – 14 вересня 1977 року [3, с. 16].

Однак, системного характеру розвиток національного космічного права набув після проголошення незалежності України та виходу у 1992 році Указу Президента України «Про створення Національного космічного агентства України», а також прийняття постанови Уряду «Про затвердження Положення про Національне космічне агентство України».

На думку Андрушко І. П., основним фактором формування космічного права України була зацікавленість держав (від самого початку космічної діяльності) у прийнятті міжнародно-правових актів у сфері космічної діяльності. Це було викликано в першу чергу тим, що національне право не мало можливостей поширюватися на космічний простір (космічну діяльність), оскільки, по-перше, як відомо, національне право діє лише в рамках держави і обмежене її суверенітетом, або діє на територіях чи об'єктах, що знаходяться під її юрисдикцією; по-друге, сама космічна діяльність провадиться на території, на яку не розповсюджується національний суверенітет; по-третє, із моменту запуску двигунів на космічний об'єкт починає поширюватися дія норм як міжнародного публічного (загального) права, так і міжнародного космічного права [1, с. 9].

Об'єктом регулювання національного космічного права є національна космічна діяльність, до якої відносяться наукові космічні дослідження, створення та застосування космічної техніки, використання космічного простору.

На сучасному етапі розвиток і подальше формування космічного права продиктовані насамперед його важливістю для людства та пріоритетними цінностями економіки в державі. Сфера космічної діяльності істотно розширюється, значно зростає кількість держав і міжнародних організацій, які забезпечують міжнародне співробітництво у сфері дослідження і використання космічного простору. Відбувається стрімка комерціалізація космічної діяльності, що, в свою чергу, спричиняє необхідність вдосконалення національного космічного права та вирішення ряду теоретичних і практичних завдань, таких як визначення правового

статусу нових суб'єктів, «модернізація» норм міжнародного космічного права, прийняття державами національного космічного законодавства, гармонізація національних космічних законодавств як між собою, так і з міжнародним космічним правом [4].

Нові умови вимагають теоретичної розробки питань відповідальності в космічній діяльності, ефективних процедур врегулювання спорів, відшкодування шкоди. Надзвичайно важливим є правове врегулювання на рівні національного законодавства питань здійснення контролю за діяльністю національних суб'єктів з метою забезпечення дотримання вимог міжнародного космічного права.

Вирішення зазначених проблем має велике значення для космічних держав, у тому числі й України, яка посідає серед них одне з провідних місць, проводить активну правотворчу роботу щодо створення національного космічного законодавства [1, с. 3].

Література

1. Андрушко І. П. Космічне право: поняття та зміст: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / І. П. Андрушко. – К., 2006. – 21 с.

2. Беглий О. В. Правове регулювання світового ринку космічних послуг і технологій: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / О. В. Беглий. – К., 2002. – 12 с.

3. Беглий О. В. Правове забезпечення діяльності авіакосмічної галузі України: стан і перспективи удосконалення / О. В. Беглий, З. І. Боярська, Є. К. Єряшов // Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: Юридичний вісник «Повітряне, космічне, екологічне та транспортне право»: зб. наук. пр. – К.: НАУ, 2012. – № 3 (24). – С. 16-20.

4. Актуальні проблеми міжнародного та національного космічного права: Постанова Президії Національної академії наук України від 27 червня 2007 р. № 189 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.uazakon.com/documents/date_b2/pg_gxcfxi.htm

УДК 341.43:656.7.072(043.2)

Таран Д. О., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Пильгун Н. В., к.ю.н., доцент

ПРАВИЛА І ПРОЦЕДУРА ПЕРЕВЕЗЕННЯ ДЕПОРТОВАНИХ ОСІБ

Так як Україна позиціонує себе як авіаційна держава, галузь цивільної авіації якої постійно розвивається, роль авіаційного транспорту зростає. Разом з тим проблема перевезення депортованих осіб має вирішення у